

לידיעת משרד הבריאות: בצ'ילה מצאו דרך לעקוף את סימון המוצרים המזיקים

בעוד כחצי שנה ייכנסו לתוקף תקנות משרד הבריאות, שיחייבו יצרני מזון לסמן במדבקה אדומה מוצרים עתירי סוכר, נתרן ושומן • התקנות מתבססות על מודל הפועל בצ'ילה – ואולם כעת מתברר כי כדי להימנע מחובת הסימון, חברות רבות בצ'ילה החליפו את הסוכר בממתקים מלאכותיים, שלפי מחקרים שונים נקשרו בנזקים בריאותיים • משרד הבריאות: "מוצרים עם ממתקים מלאכותיים לא יקבלו סימון חיובי"

עדי דברת-מזריץ

בעוד כחצי שנה צפויות להיכנס לתוקף התקנות שיחייבו את יצרני המזון והמזעזעים בישראל לסמן במדבקה אדומה מוצרים עתירי סוכר, נתרן ושומן. התקנות הישראליות לא הומצאו במשרד הבריאות הישראלי – אלא מתבססות על החוק שחל בצ'ילה בשנה האחרונה. במשרד הבריאות הביעו לא אחת אמון רב במודל הצ'יליאני. מנכ"ל המשרד, משה בר סימן טוב, אף התייחס אליו כ"מדגל שכל המדינות נושאות אליו עיניים". ואולם כעת, פחות משנה מכניסו סתו לתוקף בצ'ילה, מתברר כי במודל שעליו מסתמכים בישראל יש בעיות.

העיתון היומי הצ'יליאני "לה טריבונה" פורסם בשבוע שעבר כתבה שחשפה כי משרד הבריאות בצ'ילה חוקר את העלייה בשימוש בממתקים מלאכותיים במזון, עקב החלת חוק סימון המוצרים. אגף המזון והתזונה במשרד הביאות של צ'ילה אף הקים צוות פנימי שיהקור את הנושא, ויגיש בתוך כחודשיים דו"ח על מספר המוצרים שבהם החליף הסוכר בממתקים מלאכותיים, ועל הסיכונים הבריאותיים האפשריים הגרמים משימוש בממתקים אלה. לפי הפרסום, בין ינואר 2015 ליוני 2016 שונתה הפורמולה ב-19% ממוצרי המזון והמזעזעים בצ'ילה (כ-1,550 מוצרים ב-27 קטגוריות). זאת, כדי לחסוך מג'יווה הסיכון השלילי. ואולם במקרים רבים החליף הסוכר בממתקים מלאכותיים, כך למשל, ברשתות השיווק בצ'ילה לא ניתן יותר למצוא שוקל לשתייה או מץ ללא ממתקים מלאכותיים מסוג סוכר, לרבות סטיביה ואחרים.

ראש אגף המזון והתזונה במשרד הבריאות הצ'יליאני, ר"ר לורנה רודריגז, סיפרה בכתבה כי מטרת החוק היתה לגרום לייצרנים להוריד בהדרגה את רמות הסוכר במוצריהם, ובכך ירגילו את הצרכנים לאכול מזון טבעי יותר. ואולם בפועל מוצרי המזון שמי רז על טעמן, והסוכר רק החליף בממתקים מלאכותיים. בכתבה מוזכר, בין היתר, מחקר שנערך במכון ויצמן ב-2014 ופרסם בכתב העת המדעי Nature, שלפיו השימוש בחלק מה-

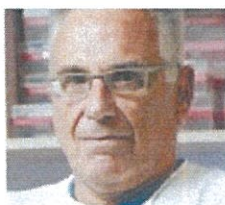
ד"ר אלינב: "סוכר הוא הרע האולטימטיבי – אך גם ממתקים מלאכותיים לא מומלצים" צילום: עופר קנין

פרופ' רונית אנדול
צילום: אמיל סלמן

אחרים, לא בטוחים ב-100% באשר למנגנונים האחראיים לתצפית החשובה הזו, ובשאלה מהם המיני נים הגורמים לה. לכן כולנו מביי נים שיש עוד דרכה ללמוד ולחקור בנושא לפני הגעה למסקנות אופרטיביות. צריך לזכור שאנחנו שום אופן לא ממליצים לאנשים לצרוך סוכר. סוכר הוא הרע האולטימטיבי. בני, עם זאת, עדיף שחברות המזון לא יחליפו את הסוכר בממתקים מלאכותיים. המרע אולי מעיד על כך שהסוכר רע מאוד – אבל גם לממתקים, לפחות באנשים מסוימים, יש השפעות על הגוף והחירקים האנושיים.

אלינב הוסיף כי "עד שיוכח לגמרי שקיים ממתק מלאכו תי של א גורם להפרעות כאלה באופן מובהק, או שיפתחו שיטות המאפשרות לזהות באילו אנשים יכולות להתפתח תופעות כאלו בעקבות חשיפה לממתקים, עדיף לאנשים לשתות מים". רוב המחקר של אלינב וסגל עסק בממתק מסוג סכרין – אך מקורות בתעשיית המזון טוענים כי השימוש בו נפוץ פחות. במקי

פרופ' איתן פרידמן
צילום: אלון רון

הבכיר, "אם רוצים לפתור את בעיית ההשמנה באופן מיידי, לא יעזור שחברות המזון יפחיתו את הסוכר בהדרגה עד שהצרכנים יתרגלו. צריך להחליף את הסוכר בממתקים מלאכותיים". עמדה הפוכה מציג ד"ר ערן אלינב, חוקר בכיר במכון ויצמן, שיחד עם פרופ' ערן סגל ערך את המחקר מ-2014 שבו התגלו רמות סוכר גבוהות בקרב חלק מצרכני הממתקים המלאכותיים. לדברי אלינב, החלפת הסוכר בממתק מלאכותי היא פתרון מזיק: "ראינו שאצל אנשים מסוימים, שיש להם פרופיל מסוים של חירדיק מעיים, השימוש בממתקים מלאכותיים גרם לתגובת סוכר מוגזמת. המי חקר קיבל תהודה רבה בעולם, מכיוון שהרבה אנשים משתמשים בממתקים כדי למנוע את אותם סיכונים – והתברר שלעיתים דווקא הממתקים גורמים להם. בעקבות העבודה שלנו התפרסמו עבודות המשך של קבוצות אחרות בעולם, שתומכות בממצאים שלנו. צריך לסייג את הדברים ולהי גיד שאנחנו, כמו חוקרים רבים

ד"ר ערן אלינב
צילום: איתי בוסלו / מכון ויצמן

ממתקים המלאכותיים יצר במי קרים מסוימים תסמינים של רמת סוכר גבוהה בדם. כמו כן הוזכרה ההמלצה של ארגון הבריאות העו למי מ-2016, שלפיה יש להימנע כליל מצריכת ממתקים מלאכו תיים בקרב ילדים עד גיל שנתיים.

"אין מה לעשות, אנשים רוצים מתוק"

בחברות המזון הישראליות לא מכחישים את התוכנית להי חלפת הסוכר בחלק מהמוצרים בממתקים מלאכותיים, כדי להימנע מסימון שלילי (ארום). ואולם יש הטוענים כי מרוב בצ' עדיף חיובי דווקא. "אין מה לעשות, אנשים רוצים מתוק", אומר בכיר בחברת מזון גדולה, "מיום שנולדנו, ינ קנו חלב אם מתוק. גם אם הטבע הגנטי שלנו 'השתדג' בשל צריכת מזון תעשייתי, כיום זו דריי שה של הציבור. לראייה, השקת מוצרים בריאים ללא סוכר הסי תיימה לא אחת בכישלון בקופות. כשהו המצב, ממתקים מלאכו תיים הם פתרון נפלא". לדברי

היחידה האונקוגנטית בבית החולים שיבא.

לדברי פרידמן, "האפידמיה (מגפה) במחקר של מכון ויצמן ובמחקרים אחרים מעולם לא התי גשמה. ארגון הבריאות העולמי, ובעקבותיו גם משרד הבריאות הישראלי, מתנהל לצערי לפי עיקרון הזהירות המונעת, שנועד לכסות אותם מכל הכיוונים – אבל הוא לא מדעי או נכון. הדבר נכון גם לגבי השימוש בטלפונים סלולריים, שאין בו סכנה וכל מי שטוען אחרת משקר מסיבות כאלה ואחרות". פרידמן סבור כי גישה זו "זוהי כמו דת – להתבסס על מה שאתה מאמין בו ולא על מחקרים מדעיים. הרי אם שמוש

"הידע על הממתקים מתחיל להצטבר"

במשרד הבריאות הישראלי החי לטו נזקוט גישת ביניים – מצד אחד, מוצרים המכילים ממתקים מלאכותיים לא יקבלו סימון שלילי ארום, אך מצד שני לא יוכו לסיי מון חיובי (ירוק) שיוענק למוצרים מומלצים לאכילה.

לדברי פרופ' רונית אנדולט, מנהלת המחלקה לתזונה במשרד הבריאות, "אם משווים בין סוכר לממתקים מלאכותיים – ברור שסוכר גורם למיליון נזקים, בעוד שלגבי ממתקים מלאכותיים, שקיימים במזון רק בשני עשורים, הידע רק מתחיל להצטבר, ולכן אנחנו נזהרים". לדבריה, "ממה שאנחנו יודעים, כנראה שהסוכר מזיק יותר, אבל לא תמיד יש אנשים עם רגישות ויכול להיות שיש נזק מצטבר. התמונה עוד לא ברורה לגמרי. כשמשמששים בממתקים בכמויות קטנות, הני זק כנראה קטן יותר. כשמחליים לצרוך בכמויות גדולות, הנזק מתחיל לגדול".

אנדולט הוסיפה כי במשרד הבריאות החליטו כי חובת הסיי מון הארום לא תחול על מוצרים המכילים ממתקים מלאכותיים, משום שלדבריה, במשרד "עוברים לפי הוכחות. כשנהיה משוכנעים במאה אחוז, נעשה את זה. עם זאת, אנחנו לא ממליצים על ממתקים מלאכותיים לילדים – כמו בכל דבר שאנחנו לא משוכנעים שהוא בטוח לגמרי".

"לא הוכח קשר בין ממתקים למחלות"

יש גם מומחים הסבורים כי אין בעיה בממתקים מלאכו תיים. "שימוש בממתקים כחי קם מתהליך שנועד למועז את לחם הקלוריות שאנחנו צורכים הוא תהליך מבורך. לא הוכח שיש קשר בין צריכת ממתקים מלאכותיים בכמות סבירה למי חלה כלשהי, ובעיקר לסרטן", אומר פרופ' איתן פרידמן, מנהל

גם מעדנים עתירי סוכר יוכלו לחמוק מהסימון

בכתבה שפורסמה בצ'ילה נכ תב גם כי חברות המזון מצאו דרך נוספת לחמוק מהסימון השלילי על מוצרים עתירי סוכר: חוק בצ'ילה, שיחול גם בישראל, קובע כי מוצר נחשב למכיל יותר מ-6 גרם סוכר ל-100 מ"ל יסומן כמזיק – בעוד שבמוצר מוצק דרך המזיק הוא מ-22.5 גרם סוכר ל-100 גרם. מרגע שייכנסו התקנות לתוקף, התחילו יצרני המזון בצ'ילה למי רוד מוצרים נזולים כמו יוגורט, מעדני חלב וקינוחים בגרמים, במקום מיליליטרים. לפי הערכות, היצרנים ביש ראל יפעלו בצורה דומה, וכך יוכלו לחמוק מחובת הסימון השלילי של מעדני חלב ויוגורטים עתירי סוכר.

תרגיל ההתחמקות
מסימון מזון מזיק
– שעלול לפגוע
בבריאות

עדי דברת-מזריץ 6

6.03x21.09	1/3	עמוד 1	the marker - הארץ	26/06/2017	59081358-9
איגוד לשכות המסחר לשכת המסחר - 35010					

דוגמאות למוצרי מזון שיסומנו ב-2018,
לפי המלצות הוועדה

בורקס תפוחי אדמה, מעדנות	קוקה קולה	פסטרמה בדוש, זוגלובק
		
6.5 גרם שומן רווי ל-100 גרם	10 גרם סוכר ל-100 מ"ל	920 מ"ג נתרן ל-100 גרם

שלושה משרדי ממשלה מנסים לטרפד את מהלכי ליצמן לסימון מזון מזיק

משרדי הכלכלה, המשפטים והאוצר מיישרים קו עם יבואני המזון – ומנסים לטרפד את המהלך של משרד הבריאות, שאמור להיכנס לתוקף בעוד חצי שנה, לסימון מזון מזיק.

נציגי שלושת המשרדים אמנם היו חברים בוועדה שהקים משרד הבריאות והגתה את התקנות לסימון מזון מזיק, אך בנייר עמדה רשמי של משרד הכלכלה שהועבר באחרונה למשרד הבריאות, מאמץ משרד הכלכלה את כל טענות היבואנים שנשמעו באחרונה. "המתכונת הנוכחית של טיוטת התקנות אינה מקובלת עלינו", קובעת עמדת המשרד. בנייר נטען כי חובת הסימון בחזית האריזה "כרוכה בעלויות ניכרות שיכולות להגיע במוצרים קטנים לכ-25% מעלות המוצר, ולהשפיע גם על המחיר לצרכן".

במשרד הבריאות זעמו אתמול על עמדת שלושת משרדי הממשלה. "גם משרד הכלכלה והאוצר, שאחראים על הצמיחה, הפיריון והתעסוקה, צריכים להיות מוטרדים מהעובדה שאנו מגדלים פה דור של אנשים שסובלים ממשקל יתר, ויהיו לא פרודוקטיביים ויתקשו להשתלב בצבא ובשוק העבודה", אמר מנכ"ל משרד הבריאות, משה בר סימן טוב. "העובדה שילדי ישראל נמציים בצמרת צריכת הסוכר, ומגמת ההשמנה מחמירה אצלם, צריכה להדליק גורות אדומות בכל משרד ממשלתי בישראל – ולהביא להירתמות ממשלתית לפעולה לצמצום התופעה".

רוני לינדר-גנץ ועדי דברת-מזורין

הכתבה המלאה בעמ' 2

25.82x31.73	2/3	2	עמוד	הארץ - the marker	26/06/2017	59081359-0
איגוד לשכות המסחר והמסחרות - 35010						

ישבו בוועדה – וכעת מתנערים מהמסקנות

משרדי הממשלה מכשילים את מאבק משרד הבריאות במזון המזיק

משרדי הכלכלה, המשפטים והאוצר מיישרים קו עם יבואני המזון ומתנגדים לסימון מזונות מזיקים • מנכ"ל משרד הבריאות: "העובדה שילדי ישראל נמצאים בצמרת צריכת הסוכר צריכה להדליק נורות אדומות בכל משרד ממשלתי"

רוני לינדרגץ ועדי דברת-מזורי

סבבה לתקנות משרד הבריאות לסימון מזון מזיק: משרד רדי הכלכלה, המשפטים והאוצר מיישרים קו עם יבואני המזון ומנסים לגרור את סימון המזון צרים – מנהל שאמור להכריע לתוסף בעוד הצי שנת, זאת, אף שנגיני שלושת המשרדים הללו היו חברים בוועדה שהקים משרד הבריאות לצורך ניסוח התקנות ואישורן.

בנייר עמדה רשמי שהועבר באחרונה למשרד הבריאות והגיע ליד TheMarker, מאמץ משרד הכלכלה את כל טענות היבואנים: "המתכונת הנוכחית של טיוטת התקנות אינה מקובלת עלינו", נכתב. "אנחנו תומכים במטרת התקנות שנועדו להגביר את נגיד שות המידע לצרכן – התנגדותנו היא לאופן של הגשת המידע המוצג בטיטות התקנות".

ל-TheMarker נודע כי גם שרת המשפטים, איילת שקד, תתנגד לעמדת משרד הבריאות. ביום חמישי נפגשה השרה שקד עם איגוד לשכות המסחר, המייצג את היבואנים, ואמרה להם כי היא מתנגדת לטיטות התקנות במתכונת הנוכחית. במשרד המשפטים אישרו את הדברים.

גם במשרד האוצר מתכוונים להערים קשיים על הרפורמה ולי וורא שהיא אינה נוגדת פעולות אחרות של הממשלה, כמו הורדת הנטל הרגולטורי על המגזר העסקי והסרת חסמים ליבוא.

במשרד הבריאות זעמו אתמול על מה שתיארו כ"אמבוס" מצד משרד המשפטים האחרים: "גם משרדי הכלכלה והאוצר שאחראים על הצמיחה, הפיתוח והתי עסוקה צריכים להיות מוטרדים מהעובדה שאנחנו מגדלים פה דוד של שמנים בצורה קיצונית, שהיו לאיפרווקטיביים ויתקשו להשתלב בצבא ובשוק העבודה", אמר ל-TheMarker מנכ"ל משרד הבריאות, משה בר סימן טוב. "העובדה שילדי ישראל נמצאים בצמרת צריכת הסוכר, לצד חמרי רת ההשמנה, צריכה להדליק נורות אדומות בכל משרד ממשלתי בישראל, ולהביא להחלטות

אלי כהן, שר הכלכלה
צילום: עופר וקנין

איילת שקד, שרת המשפטים
צילום: אליהו הרשקוביץ

צילום: אמיל סלמן

משרד הכלכלה: "ישראל היא שוק קטן והיבואן יצטרך לבצע את ההתאמות על חשבוננו" צילום: עופר וקנין

אילו מוצרים יסומנו בשלב הראשון

דוגמאות למוצרי מזון שיסומנו ב-2018, לפי המלצות הוועדה*

בורקס תפוחי אדמה, מעדנות	קוקה קולה	פסטרמה בדבש, זוגלובק
		
6.5 גרם שומן רווי ל-100 גרם	10 גרם סוכר ל-100 מ"ל	920 מ"ג נתרן ל-100 גרם

מקור: מסיסופרמרקט

יבנתבסס על הערכים התזונתיים שלהם כיום

ייכנס לתוקף הרף השלישי והמחמיר ביותר של הסימון, כך, בשלב ראשון יסומנו מוצרים המכילים יותר מ-22.5 גרם סוכר, 800 מ"ג נתרן ו-6 גרם שומן רווי.

טרכו יצרני יבואני המזון לסמן את מוצריהם בסימון אדום לפי רף ראשוני, וביוני 2019 צפוי להיכנס לתוקף רף סימון מחמיר יותר. לפי הטייטה, בסוף 2020

משה בר סימן טוב, מנכ"ל משרד הבריאות: "הסימון לא ישפיע על יוקר המחיה. המוצרים האלה לא חיוניים ועדיף שהציבור לא יצרוך אותם בכלל"

רדת תזונה בריאה בראשות משרד הבריאות, שקמה כתגובה לבעיית ההשמנה בישראל – לאור העובדה שישראל ניצבת במקום הראשון והמפוקפק באירופה בריוג ההשמה, ובמקום השני בעולם במדרג הכולל גם ילדים.

הוועדה, שבה השתתפו גם נציגים של משרדי הכלכלה, האוצר והמשפטים, קבעה כי יש להסתמך על מודל שמתקיים בצ'ילה, שלפיו יצרנים ויבואנים יתייבאו להוסיף סימון אדום בחב' וית האריזה למוצרים עתירי סוכר, שומן רווי ונתרן. לפי טיוטת התקנות, החל בינואר 2018 יצ"ה

ממשלתית לפעולה לצמצום התופעה. "על מה בריוק מגינים פה", שאל בר סימן טוב, "עלות של אגורות בודדות של הרבקה מדי בקה על חטיפי שערוריף לציבור לא לאכול בכלל? אין פה שום דבר שמשפיע על יוקר המחיה הע" ליות וניחות, וגם המוצרים שררשים סימון הם לא חיוניים או רצויים לתזונה הציבור. היבואנים צריכים לשנות את המהיל המוצרים שהם מביאים לארץ – וכך הם לא יירדשו להרביק מרבקות כלל". טיוטת תקנות סימון המוצרים היא פרי מסקנות הוועדה להסתי

מן רווי ל-100 גרם; בשלב האחרון יסומנו מוצרים המכילים יותר מ-10 גרם סוכר, 400 מ"ג נתרן ו-4 גרם שומן רווי ל-100 גרם מוצר (ראו תרשים בעמוד משמאל). בהתנגדות, מציג משרד הכלכלה טענות דומות מאוד לאלה שהעלו היבואנים, המיוצגים על ידי איגוד לשכות המסחר. מנגד, יצרני המזון המיקומיים, המאגדים תחת איגוד חברות המזון בהתאחדות התעשייתיים, כבר הצהירו כי ישתפו פעולה עם רוב מסקנות הוועדה.

"הסימון אינו מקובל במדינות אחרות"

הנימוק המרכזי להתנגדות של משרד הכלכלה הוא שהסימון המתוכנן אינו מקובל בעולם, סו"ת את עיקרון הרגולציה המקובל במדינות מפותחות, ועלול לייצור חסם יבוא משמעותי. משרד הכלכלה מאמץ בכך את עמדת היבואנים. בנייר העמדה שנשלח למשרד הבריאות, טוען משרד הכלכלה כי חובת סימון בחזית האריזה "כרוכה בעלויות ניכרות שיכולות להגיע במוצרים קטנים ל-25% מעלות המוצר ולהשפיע גם על המחיר לצרכן".

לטענת המשרד, "עניין זה עלול לייצר אפליה בין יצרנים ליבואנים שכן יצרן יבצע התאמה מחלטת לשוק המקומי בנושא הסימון. לעומת זאת, יבואנים אינם יכולים לבצע התאמות כאלה על האריזה המקורית במרבית המקרים ויידרשו לכפל הדבקה גם בחזית האריזה וגם בגב האריזה".

"אם משרד הבריאות יפעל בצורה שונה מהנהוג בעולם כנו"ש זה – הדבר ישיפע על יבוא מוצרי מזון לישראל. יצרנים בעו"לם לא יאיימו את הייצור שלהם לרגולציה הייחודית בישראל, בכל זאת מרובר בשוק קטן, וכך יהיה על היבואן לבצע את ההתאמות האלה בעצמו. הדבר יפגע ביבוא ויפגע בתחרות. דבר זה סותר את מדיניות הממשלה בעניין הפחתת עלויות היבוא והגברת התחרות בשווקים דרך הגברת החשיפה ליבוא", נכתב.

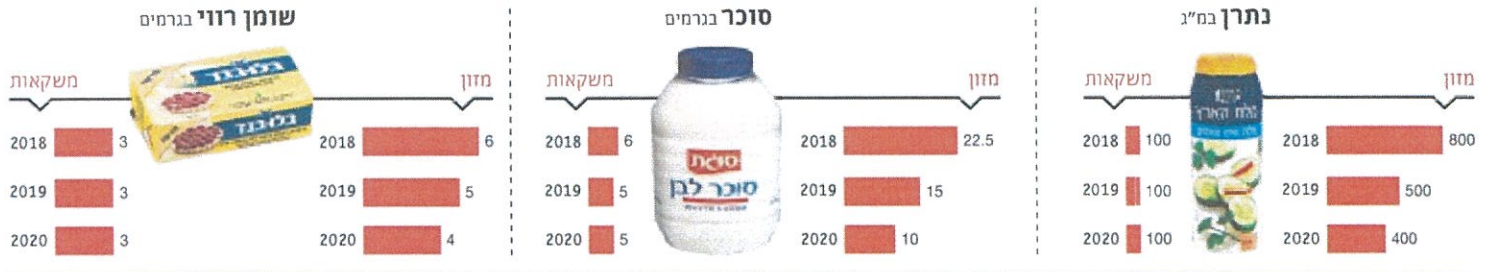
בנוסף טוענים במשרד הכלכלה כי כניסתו לתוקף של התקנות כבר בינואר 2018 היא מהירה מדי "שינויי רגולציה שיחייבו שינויים בהליכי הייצור והיבוא – גדר" שים להיות מוטמעים בפרק זמן שיאפשר מועד עליות, התאמה ויישום שלהם. דבר זה לא הובא בחשבון בטיטות התקנות המוצע"ת", נכתב.

לפי תחשיב שביצע המשרד, "על בסיס בדיקה עם יבואן מש" מעותי שעוסק בסימון מוצרי מזון מיובאים", חובת הסימון עלולה לייקר את המוצרים שעלותם נמוכה בשיעור של 25%-35%.

משרד הכלכלה טוען עוד כי התקנות עלולות "לסבך" את ישראל עם ארגון הסחר העולמי (ה-WTO): "מרבית בתקנות בסימון מוצרי מזון, שחלקם חריגים מסטנדרטים בינלאומיים

25.86x32.01	3/3	3	עמוד	the marker - הארץ	26/06/2017	59081360-2
איגוד לשכות המסחר - 35010						

הערכים החדשים ערכים תזונתיים ל-100 גרם או מ"ל שיחייבו סימון, לפי המלצות הוועדה

צילומים: חיסולמדיה

עשרות מיליוני שקלים ליצור – ובתוצאה מכך, לצרכנים. ממשרד הכלכלה נמסר בתגובתו: "המסמך אכן מייצג את עמדת משרד הכלכלה. נציין כי עמדת משרד הכלכלה גובשה באופן מקצועי ולאחר בחינת המשמעות, כך שהיא מייצגת גם גופים שונים בארה"ב ובאיחוד האירופי, יבואנים ותעשיינים מקומיים. בין היתר נבחנה ההשלכות על עלות המוצרים השונים לאחר הרפורמה. ממשרד הכלכלה הציג בחינתו למנכ"ל משרד הבריאות בדיון משותף, ויוסיף לרדון בכך עם משרד הבריאות".

יצרן מזון גדול: "יש פה משרד מחשלי אחד שמטרפד יוזמה של משרד אחר. בתנאים האלה יהיה קשה להוציא לפועל את הרפורמה בלוח הזמנים שנקבע"

"חינוך לתזונה נכונה יחסוך למדינה כסף"
 יפעת שמר, שכיהנה כנציגת ציבור בוועדה לאסדרה של תזונה בריאה, מתקוממת לנוכח העמדה הנוכחית של משרד הכלכלה: "המשרד משרת כטענותיו בנייר העמדה את האינטרס של יבואני ויצרני המזון ומתעלם מהאינטרס הציבורי לשמירה על הבריאות של כל אחד ואחת מאתנו", אומרת שמר. "משרד הבריאות יצא לדרך בשורה התחתונה, יש פה משרד מחשלי אחד שמטרפד יוזמה של משרד מחשלי אחר. יהיה קשה מאוד להוציא לפועל את הרפורמה בתנאים האלה, בטח לא בלוחות הזמנים שנקבעו".

לית מחירים – כעת זה משרד מחשלי שאומר את זה. למעשה, משרד הכלכלה תוקע מקל מאוד גדול בגלגלים של הרפורמה הזאת כי עם כל הכבוד לחשיבות של הסימון, בכלל לא ברור שהציבור ירצה לספוג את עליית המחירים בעקבותיו. הרי ליצמן נמנע מכל נושא המיסוי (של מזון מויק ער"מ ורל"ג), מחשש שהרבר יביא להעלאת מחירים. "בשנים האחרונות הממשלה מקדמת את הורדת נטל הרגולציה, גם על ידי ההשוואה לרגולציה הקיימת במדינות אחרות. משרד הכלכלה אומר בעצם שהתנהלות משרד הבריאות סותרת את מדיניות הורדת נטל הריגולציה שעליה הצהירה הממשלה. בשורה התחתונה, יש פה משרד מחשלי אחד שמטרפד יוזמה של משרד מחשלי אחר. יהיה קשה מאוד להוציא לפועל את הרפורמה בתנאים האלה, בטח לא בלוחות הזמנים שנקבעו".

"השפעה כפולה מצד בעלי אינטרסים"

שבי גטניו, מנכ"ל העמותה לרמוקרטיה מתקדמת, אמר: "אנו ערים במקרה זה להליך לא-תקין של השפעה כפולה ומכופלת מצד בעלי אינטרסים כלכליים על המלצות הוועדה. עמדות התעשייה בוועדה יוצגו על ידי משרד הכלכלה, על ידי לובי סטים של התעשייה כמו גליה שגיא (מנהלת איגוד תעשיית המזון בהתאחדות התעשיינים; ער"מ ורל"ג) ועוד. וועדה, לגורמים הללו היתה השפעה גדולה על מסקנות הוועדה מבפנים".

לדברי גטניו, "לא ייתכן עתה שמשרד הכלכלה יפעל גם מבחוץ כנגד המסקנות. בעתיד יש להתוות השתתפות בוועדות מסוג זה באיסור על יציאה נגד המלצותיהן לאחר מכן. לדעתנו זה לא הגיוני ולא אתי".

בתעשיית המזון סבורים כי המחלוקת בין משרדי הכלכלה והאוצר למשרד הבריאות תגרום לעיכוב משמעותי בכי

ניסות לתקוף את התקנות בתחילת 2018, כמו גם לשינויים מהותיים בהן – כך שבסופו של דבר התקנות שייצאו אל הפועל יהיו שונות מטיטות התקנות הנוכחיות של משרד הבריאות.

מלחמת משרד במשרד

"מרבית ברעיר אדמה", אמר יצרן גדול. לדבריו, "משרד הכלכלה מקבל פה את טענת היצרנים והיבואנים שמשרד הבריאות זרק מכל המדרגות לאורך כך הדרך – שלפיה לרגולציה המדינית הולך להיות מחיר כלכלי לי ומי שסיפספ אותו הוא האוצר. כלומר, לא רק היבואנים טוענים שהרגולציה הזאת תגרום לעי-

שקד: להתאים את התקנות לחוק שהצעת

ממשרד המשפטים נמסר כי "השרה הבחירה שיש לדחות את יישום החוק, מכיוון שכחברת כנסת היא חוקקת את חוק סימון המוצרים – ויש להתאים את השינוי בסימון להוראות החוק הקיימים". לפי הצעת חוק סימון מזון ארוז מראש שהוגשה על ידי שקד ואושרה ב-2014, הוראות סימון המתייחסות למוצרי מזון ארוזים ומכילי משקה ייכנסו לתוקף באופן מרוכז אחת לשנתיים. בנוסף, הוראות סימון אלו יפורסמו ברשומות שנה לפחות לפני כניסתן לתוקף – כלומר, לפי החוק של שקד, גם לאחר אישור התקנות של משרד הבריאות הן לא

מקורות בענף ייצור המזון סבורים כי משרד הכלכלה פורע קורם כל לטובת היבואנים, המאוגדים תחת איגוד לשכות המסחר, ורק לאחר מכן רואה לנגד עיניו את טובת היצרנים. לדברי מקורב ליבואנים, "העמדה של משרד הכלכלה טובה ליצרנים רק בכך שהיא אולי תדחה את היישום של הסימון כולו – אבל היא לא טובה ליצרנים המקומיים בכל הנוגע למאבק בין היבואנים לבין הייצור המקומי. היצרנים יעדיפו שהיבואנים יקלעו למצב שבו הם יאלצו להעלות מחירים בגלל חובת הסימון, כי כך הם יוכלו למכור במחירים יותר נמוכים מהיבואנים או להעלות מחירים בעצמם ולשפר רווחיות".

הון-שלטון-מזון: בממשלה מנסים להכשיל את סימון המזון המזיק

משרדי הכלכלה, המשפטים והאוצר מיישרים קו עם יבואני המזון ומתנגדים לסימון מזונות מזיקים ■ מנכ"ל משרד הבריאות: "העובדה שילדי ישראל נמצאים בצמרת צריכת הסוכר צריכה להדליק נורות אדומות בכל משרד ממשלתי"

07:07 26.06.2017 מאת: רוני לינדר-גנץ, עדי דברת-מזריץ

סכנה לתקנות משרד הבריאות לסימון מזון מזיק: משרדי הכלכלה, המשפטים והאוצר מיישרים קו עם יבואני המזון ומנסים לטרפד את סימון המוצרים — מהלך שאמור להיכנס לתוקף בעוד חצי שנה. זאת, אף שנציגי שלושת המשרדים הללו היו חברים בוועדה שהקים משרד הבריאות לצורך ניסוח התקנות ואישורן.

בנייר עמדה רשמי שהועבר באחרונה למשרד הבריאות והגיע לידי TheMarker, מאמץ משרד הכלכלה את כל טענות היבואנים: "המתכונת הנוכחית של טיוטת התקנות אינה מקובלת עלינו", נכתב. "אנחנו תומכים במטרת התקנות שנועדו להגביר את נגישות המידע לצרכן — התנגדותנו היא לאופן של הנגשת המידע המוצע בטיטות התקנות". ל-TheMarker נודע כי גם שרת המשפטים, איילת שקד, תתנגד לעמדת משרד הבריאות. ביום חמישי נפגשה השרה שקד עם איגוד לשכות המסחר, המייצג את היבואנים, ואמרה להם כי היא מתנגדת לטיטות התקנות במתכונתה הנוכחית. במשרד המשפטים אישרו את הדברים.

גם במשרד האוצר מתכוונים להערים קשיים על הרפורמה ולוודא שהיא אינה נוגדת פעולות אחרות של הממשלה, כמו הורדת הנטל הרגולטורי על המגזר העסקי והסרת חסמים ליבוא.

במשרד הבריאות זעמו אתמול על מה שתיארו כ"אמבוש" מצד משרד הממשלה האחרים: "גם משרדי הכלכלה והאוצר שאחראים על הצמיחה, הפריון והתעסוקה צריכים להיות מוטרדים מהעובדה שאנחנו מגדלים פה דור של שמנים בצורה קיצונית, שיהיו לא-פרודוקטיביים ויתקשו להשתלב בצבא ובשוק העבודה", אמר ל-TheMarker מנכ"ל משרד הבריאות, משה בר סימן טוב. "העובדה שילדי ישראל נמצאים בצמרת צריכת הסוכר, לצד החמרת ההשמנה, צריכה להדליק נורות אדומות בכל משרד ממשלתי בישראל, ולהביא להירתמות ממשלתית לפעולה לצמצום התופעה". "על מה בדיוק מגינים פה?", שאל בר סימן טוב, "עלות של אגורות בודדות של הדבקת מדבקה על חטיף שעדיף לציבור לא לאכול בכלל? אין פה שום דבר שמשפיע על יוקר המחיה. העלויות זניחות, וגם המוצרים שדורשים סימון הם לא חיוניים או רצויים לתזונה הציבור. היבואנים צריכים לשנות את תמהיל המוצרים שהם מביאים לארץ — וכך הם לא יידרשו להדביק מדבקות כלל".

טיטות תקנות סימון המוצרים היא פרי מסקנות הוועדה להסדרת תזונה בריאה בראשות משרד הבריאות, שקמה כתגובה לבעיית ההשמנה בישראל — לאור העובדה שישראל ניצבת במקום הראשון והמפוקפק באירופה בדירוג ההשמנה, ובמקום השני בעולם במדד זה הכולל גם ילדים.

הוועדה, שבה השתתפו גם נציגים של משרדי הכלכלה, האוצר והמשפטים, קבעה כי יש להסתמך על מודל שמתקיים בצ'ילה, שלפיו יצרנים ויבואנים יחייבו להוסיף סימון אדום

בחזית האריזה למוצרים עתירי סוכר, שומן רווי ונתרן. לפי טיוטת התקנות, החל בינואר 2018 יצטרכו יצרני ויבואני המזון לסמן את מוצריהם בסימון אדום לפי רף ראשוני, וביוני 2019 צפוי להיכנס לתוקף רף סימון מחמיר יותר. לפי הטייטה, בסוף 2020 ייכנס לתוקף הרף השלישי והמחמיר ביותר של הסימון.

כך, בשלב ראשון יסומנו מוצרים המכילים יותר מ-22.5 גרם סוכר, 800 מ"ג נתרן ו-6 גרם שומן רווי ל-100 גרם; בשלב האחרון יסומנו מוצרים המכילים יותר מ-10 גרם סוכר, 400 מ"ג נתרן ו-4 גרם שומן רווי ל-100 גרם מוצר.

בהתנגדותו, מציג משרד הכלכלה טענות דומות מאוד לאלה שהעלו היבואנים, המיוצגים על ידי איגוד לשכות המסחר. מנגד, יצרני המזון המקומיים, המאגדים תחת איגוד חברות המזון בהתאחדות התעשייתיים, כבר הצהירו כי ישתפו פעולה עם רוב מסקנות הוועדה.

"הסימון אינו מקובל במדינות אחרות"

הנימוק המרכזי להתנגדות של משרד הכלכלה הוא שהסימון המתוכנן אינו מקובל בעולם, סותר את עיקרון הרגולציה המקובל במדינות מפותחות, ועלול ליצור חסם יבוא משמעותי. משרד הכלכלה מאמץ בכך את עמדת היבואנים. בנייר העמדה שנשלח למשרד הבריאות, טוען משרד הכלכלה כי חובת סימון בחזית האריזה "כרוכה בעלויות ניכרות שיכולות להגיע במוצרים קטנים ל-25% מעלות המוצר ולהשפיע גם על המחיר לצרכן".

לטענת המשרד, "עניין זה עלול לייצר אפליה בין יצרנים ליבואנים שכן יצרן יבצע התאמה מוחלטת לשוק המקומי בנושא הסימון. לעומת זאת, יבואנים אינם יכולים לבצע התאמות כאלה על האריזה המקורית במרבית המקרים ויידרשו לכפל הדבקה גם בחזית האריזה וגם בגב האריזה".

"אם משרד הבריאות יפעל בצורה שונה מהנהוג בעולם בנושא זה — הדבר ישפיע על יבוא מוצרי מזון לישראל. יצרנים בעולם לא יתאימו את הייצור שלהם לרגולציה הייחודית בישראל, בכל זאת מדובר בשוק קטן, וכך יהיה על היבואן לבצע את ההתאמות האלה בעצמו. הדבר יפגע ביבוא ויפגע בתחרות. דבר זה סותר את מדיניות הממשלה בעניין הפחתת עלויות היבוא והגברת התחרות בשווקים דרך הגברת החשיפה ליבוא", נכתב. בנוסף טוענים במשרד הכלכלה כי כניסתן לתוקף של התקנות כבר בינואר 2018 היא מהירה מדי: "שינויי רגולציה שייחייבו שינויים בהליכי הייצור והיבוא — נדרשים להיות מוטמעים בפרק זמן שיאפשר מזעור עלויות, התאמה ויישום שלהם. דבר זה לא הובא בחשבון בטיטת התקנות המוצעת", נכתב.

לפי תחשיב שביצע המשרד, "על בסיס בדיקה עם יבואן משמעותי שעוסק בסימון מוצרי מזון מייבאים", חובת הסימון עלולה לייקר את המוצרים שעלותם נמוכה בשיעור של 25%-35%.

משרד הכלכלה טוען עוד כי התקנות עלולות "לסבך" את ישראל עם ארגון הסחר העולמי (ה-WTO): "מדובר בתקנות שקובעות שינויים משמעותיים בסימון מוצרי מזון, שחלקם חורגים מסטנדרטים בינלאומיים מוכרים. בהתאם לחובה המוטלת על ישראל במסגרת הסכם TBT (הגבלות טכניות לסחר בינלאומי) של ה-WTO, הועברה על ידי נקודת הקשר ל-TBT הפועלת במשרדנו הודעה על השינוי. להערכתנו, לא מעט מדינות יראו את השינוי הזה כבעל השלכות מהותיות, ולכן אנחנו צופים שיגיעו אלינו שאלות רבות מרחבי העולם וינהל דיון ער בוועדת ה-TBT. למעשה, לפני פרסום התקנות כבר הועברו אלינו הסתייגויות ראשוניות מצד ארה"ב", טוענים במשרד הכלכלה.

"השפעה כפולה מצד בעלי אינטרסים"

שבי גטניו, מנכ"ל העמותה לדמוקרטיה מתקדמת, אמר: "אנו עדים במקרה זה להליך לא-תקין של השפעה כפולה ומכופלת מצד בעלי אינטרסים כלכליים על המלצות הוועדה. עמדות התעשייה בוועדה יוצגו על ידי משרד הכלכלה, על ידי לוביסטים של התעשייה כמו גליה שגיא (מנהלת איגוד תעשיות המזון בהתאחדות התעשייתיים; עד"מ ורל"ג) ועוד. לגורמים הללו היתה השפעה גדולה על מסקנות הוועדה מבפנים".

לדברי גטניו, "לא ייתכן עתה שמשרד הכלכלה יפעל גם מבחוץ כנגד המסקנות. בעתיד יש להתנות השתתפות בוועדות מסוג זה באיסור על יציאה נגד המלצותיהן לאחר מכן. לדעתי זה לא הגיוני ולא אתי".

בתעשיית המזון סבורים כי המחלוקת בין משרדי הכלכלה והאוצר למשרד הבריאות תגרום לעיכוב משמעותי בכניסתן לתוקף של התקנות בתחילת 2018, כמו גם לשינויים מהותיים בהן — כך שבסופו של דבר התקנות שייצאו אל הפועל יהיו שונות מטיוטת התקנות הנוכחית של משרד הבריאות.

מלחמת משרד במשרד

"מדובר ברעידת אדמה", אומר יצן גדול. לדבריו, "משרד הכלכלה מקבל פה את טענת היצרנים והיבואנים שמשרד הבריאות זרק מכל המדרגות לאורך כך הדרך — שלפיה לרגולציה המדבקות הולך להיות מחיר כלכלי ומי שישפוג אותו הוא האזרח. כלומר, לא רק היבואנים טוענים שהרגולציה הזאת תגרום לעליית מחירים — כעת זה משרד ממשלתי שאומר את זה. למעשה, משרד הכלכלה תוקע מקל מאוד גדול בגלגלים של הרפורמה הזאת כי עם כל הכבוד לחשיבות של הסימון, בכלל לא ברור שהציבור ירצה לספוג את עליית המחירים בעקבותיו. הרי ליצמן נמנע מכל נושא המיסוי (של מזון מזיק; עד"מ ורל"ג), מחשש שהדבר יביא להעלאת מחירים. לדבריו, "בשנים האחרונות הממשלה מקדמת את הורדת נטל הרגולציה, גם על ידי ההשוואה לרגולציה הקיימת במדינות אחרות. משרד הכלכלה אומר בעצם שהתנהלות משרד הבריאות סותרת את מדיניות הורדת נטל הרגולציה שעליה הצהירה הממשלה. בשורה התחתונה, יש פה משרד ממשלתי אחד שמטרפד יוזמה של משרד ממשלתי אחר. יהיה קשה מאוד להוציא לפועל את הרפורמה בתנאים האלה, בטח לא בלוחות הזמנים שנקבעו".

לטענת יצן גדול אחר, "כשהנושא יגיע להצבעה משרד הבריאות צפוי להיתקל בעמדה מנוגדת מתוך הקואליציה. סביר להניח שליצמן ושר האוצר משה כחלון לא ירצו לשבור את הכלים ביניהם בגלל הנושא הזה, כי יש להם עוד נושאים משותפים. הם יגיעו לכל מיני פשרות: למשל, שהסימון לא יכנס לתוקף כבר בתחילת 2018, וייתנו ליצרנים וליבואנים עוד זמן להיערך; או שהסימון יהיה בגב האריזה ולא בחזית. אם זה יקרה, זו תהיה פגיעה חמורה במנכ"ל משרד הבריאות, משה בר סימן טוב, שעמד בראש הוועדה". מקורות בענף ייצור המזון סבורים כי משרד הכלכלה פועל קודם כל לטובת היבואנים, המאוגדים תחת איגוד לשכות המסחר, ורק לאחר מכן רואה לנגד עיניו את טובת היצרנים. לדברי מקורב ליבואנים, "העמדה של משרד הכלכלה טובה ליצרנים רק בכך שהיא אולי תדחה את היישום של הסימון כולו — אבל היא לא טובה ליצרנים המקומיים בכל הנוגע למאבק בין היבואנים לבין הייצור המקומי. היצרנים יעדיפו שהיבואנים יקלעו למצב שבו הם יאלצו להעלות מחירים בגלל חובת הסימון, כי כך הם יוכלו למכור במחירים יותר נמוכים מהיבואנים או להעלות מחירים בעצמם ולשפר רווחיות".

"חינוך לתזונה נכונה יחסוך למדינה כסף"

יפעת שמר, שכינה כנציגת ציבור בוועדה לאסדרה של תזונה בריאה, מתקוממת לנוכח העמדה הנוכחית של משרד הכלכלה: "המשרד משרת בטענותיו בנייר העמדה את האינטרס של יבואני ויצרני המזון ומתעלם מהאינטרס הציבורי לשמירה על הבריאות של כל אחד ואחת מאתנו.

"משרד הבריאות יצא לדרך בתהליך חדשני ברמה עולמית, ואי־אפשר לצפות שנצליח לפתור הבעיה ללא שימוש בכלים חדשניים. משרד הכלכלה טוען כי אופן הסימון המוצע על ידי משרד הבריאות סותר את העיקרון העומד מאחורי החלטת הממשלה להגברת התחרות והורדת יוקר המחיה, אך יוקר המחיה הוא לא רק העלות של מוצרי המזון בסופר, אלא המחיר האמיתי של המזון המזיק, והמחיר הכבד של התחלואה הכרונית הנגרמת בעקבות צריכה של מזון מזיק".

לדבריה, "על ידי חינוך לתזונה נכונה ואורח חיים בריא, המדינה יכולה לחסוך חלק ניכר מהעלות האדירה שנופלת על המשק למימון שירותי רפואה, סיעוד ולהתמודדות עם אובדן כושר עבודה — ולהפנות את הכספים לחינוך, לתשתיות ולמטרות חיוביות אחרות".

שקד: להתאים את התקנות לחוק שהצעתי

ממשרד המשפטים נמסר כי "השרה הבהירה שיש לדחות את יישום החוק, מכיוון שכחברת כנסת היא חוקקה את חוק סימון המוצרים — ויש להתאים את השינוי בסימון להוראות החוק הקיים".

לפי הצעת חוק סימון מזון ארוז מראש שהוגשה על ידי שקד ואושרה ב-2014, הוראות סימון המתייחסות למוצרי מזון ארוזים ומיכלי משקה ייכנסו לתוקף באופן מרוכז אחת לשנה-שנתיים. בנוסף, הוראות סימון אלו יפורסמו ברשומות שנה לפחות לפני כניסתן לתוקף — כלומר, לפי החוק של שקד, גם לאחר אישור התקנות של משרד הבריאות הן לא יוכלו להיכנס לתוקף במשך שנה לפחות, ובוודאי לא מינואר 2018 כפי שמתכנן משרד הבריאות.

הרשות הסטטוטורית הרלוונטית, באישור ועדת הכלכלה, תוכל להקדים את מועד תחולתן של הוראות הסימון במקום שבו תקבע כי נשקפת סכנה ברורה ומיידית לציבור. מטרת החוק היתה לרכז את הדרישות התכופות של הרגולטורים כלפי תעשיית המזון לשינוי סימון מוצרים על גבי אריזות המזון.

איגוד תעשיות המזון סייע לשקד בניסוח הצעת החוק, וכשהגישה אז את ההצעה, הסבירה שקד כי "עודף רגולציה בכלליות ובמקרה זה בפרט מטיל עומס כלכלי גבוה ומיותר על הצרכן המגולם ישירות במחיר. החוק שיקבע מועד מסודר ומוגדר לשינויים רגולטוריים על אריזות המוצרים ימנע את השינויים התכופים הקיימים כיום באריזות המזון ובכך יחסוך עשרות מיליוני שקלים ליצרן — וכתוצאה מכך, לצרכנים".

ממשרד הכלכלה נמסר בתגובה: "המסמך אכן מייצג את עמדת משרד הכלכלה. נציין כי עמדת משרד הכלכלה גובשה באופן מקצועי ולאחר בחינת המשמעויות, כך שהיא מייצגת גם גופים שונים בארה"ב ובאיחוד האירופי, יבואנים ותעשיינים מקומיים. בין היתר נבחנו ההשלכות על עלות המוצרים השונים לאחר הרפורמה. משרד הכלכלה הציג בחינתו למנכ"ל משרד הבריאות בדיון משותף, ויוסיף לדון בכך עם משרד הבריאות".

21.65x20.35	1	עמוד 24	כותרת - כלכליסט	27/06/2017	59096964-8
איגוד לשכות המסחר ולשכת המסחר - 35010					

בכיר במשרד הבריאות עולה למתקפה

"באוצר צריכים להפסיק לטחון בורקסים ולברך"

במשרד הבריאות מגיבים בתקיפות להתנגדות משרדי האוצר והכלכלה לסימון מוצרי המזון, ומבהירים כי אין כוונה לדחות את המהלך שאמור להיכנס לתוקף בינואר

נורית קדוש

בשרד הבריאות יוצא בח' ריפות נגר שר האוצר משה כחלון וקובע כי לא תהיה רחייה ביישום מסקנות ועדת האס'

דרה של התזונה, הקובעת סימון מזון מזיק בסמלים אדומים בחזית האריזות. בצעד חריג בכיר במשרד מסר אתמול כי "נערי האוצר צריכים להפסיק לטחון בורקסים בזמן שהם יושבים על האקס' לים ולהבין שהם דופקים לנו ולילדים שלנו את העתיד. אנחנו עוזרים להם והם צריכים לברך על המהלך".

הרבנים הקשים נאמרו לאחר שמש' רדי האוצר והכלכלה אימצו את עמדת יבואי המזון, והעבירו למשרד הבריאות נייר עמדה לפיו מתכונת תקנות סימון המוצרים אינה מקובלת עליו. עמדת משרד הכלכלה התואמת את עמדת האוצר ומשרד המשפטים, תומכת במא' בק יבואי המזון הנאבקים בכוונת משרד הבריאות לסמן ריכוזים גבוהים של סוכר, נתרן ושומן רווי על גבי מוצרים. העמדה המאוחרת גובשה לאחר שנפגש שר הכלכלה אלי כהן בשבוע שעבר עם שגריר האיחוד האירופי לישראל לארס

פאבורג'אנדרסן בנושא זה. המשרדים תומכים בטענה כי הסימון אינו מקובל בעולם, וכי חברות מזון בינלאומיות לא ירצו שיסמנו להן בחזית שהמוצר מזיק. בנוסף, הובע חשש כי המהלך עלול להוביל התייקרות מחירים, עליה כבר רמזו בעבר יבואני מזון. באיגוד לשכות המסחר טענו בעבר כי דרישות הרגור לציה הייחודית לישראל "גבילו את היבוא, יפגעו בתחרות וישפיעו בצור רה קשה על יוקר המחיה בישראל". באיגוד טענו כי הסימון ייקר את היבוא שיחייב הדבקות ידניות לחזית. "הת' קנות יוצרות אפליה פסולה בין יצ' רני המזון ליבואנים. דרישת הסימון תחייב את היבואנים להדביק מדבקה בחזית המוצר לפני השיווק, מה שייצר עלויות תפעוליות גבוהות בהרבה ויפגע בצורה משמעותית בנראות המוצר".

גל סידס, חברת הנהלת ענף המזון באיגוד, העריכה כי סימון המזון יוביל להתייקרות של 40%-50% במחיר. כזכור, בכיר מבר האחרון הגי' שה ועדת האסדרה

הסימון נקבע לשנת 2020. השלב הרא' שון אמור להיכנס לתוקפו כבר בינואר 2018. בנוסף, המלצות הוועדה קבעו כי יוגדל ויובלט הגופן של רכיבי התזונה קלוריות, שומן רווי ונתרן באריות המור' צר מאחור, וכי כמות הסוכר תסומן על ידי איור של כפית.

לפני כחודשיים פרסם משרד הבי' ריאות טיוטת תקנות לסימון התזונתי החדש, אולם היבואנים סירבו לקבל את ההחלטה ושלחו באמצעות איגוד לשכות המסחר מכתבים לשגריר' רות ארה"ב ולאיחוד האירופי בהם התריע על הסימון הצפוי במטרה לגרום לתעשיינים האמריקאים והאירופאים לייצר לחץ באמצעות ממשלותיהם או ארגונים מטעם התעשייה על הממשלה בארץ לשנות את הרי' רישות ביחס למוצרי מזון מייבואים, או לפחות להווי את מיקום המדבקה מה' חזית לגב המוצר. בכיר סף לפני כחודש נפגשו היבואנים עם השר ליצמן בלשכת המסחר ושטחו את טענותיהם בפניו.

בתחום המזון (ועדת הסוכר), בראשות מנכ"ל משרד הבריאות משה בר סימן טוב, את מסקנותיה לשר הבריאות יעקב ליצמן. עיקרי המלצות ועדת האסדרה נגעו לסימוני מוצרי מזון בעלי ערכים תזונתיים גבוהים בירוק, ואילו מוצרים רוויים בסוכר, שומן ונתרן באדום. שלבי הסימון אומצו מחקיקה הנהוגה בצ'ילה, באופן מדורג ובשלושה שלבים של ריי' כוזים שונים, כאשר השלב האחרון של

שר הבריאות יעקב ליצמן ושר האוצר משה כחלון. קרבות התוויות צילומים: עמית שעל, אלעד גרשנזון

21.43x21.17	1	7	עמוד	haaretz-front	27/06/2017	59098278-8
לשכת המסחר - 35010						

Ministries turn against rules on food labelling they once supported

Economy, finance and justice ministries gang up on Health Ministry to delay or dilute plans to call out unhealthy foods, drinks on packaging

**Ronny Linder-Ganz
and Adi Dovrat-Meseritz**

Six months before it is scheduled to go into effect, an ambitious plan by the Health Ministry to force food makers to affix prominent labels to products deemed unhealthy is under attack from other parts of the government.

The economy and industry, justice and finance ministries were all represented on the committee that proposed the labeling rules last year, but in recent weeks they have turned against the initiative and in support of food importers, who have opposed the plan all along.

TheMarker has learned that Justice Minister Ayelet Shaked met on Thursday with importers under the aegis of the Federation of Israeli Chambers of Commerce and voiced opposition to the current draft of the new labeling standards. The ministry confirmed the details and said it seeks to delay the rules' introduction.

Meanwhile, the Economy and Industry Ministry has given the health Ministry a position paper asserting that "the current formulation of the draft rules is unacceptable. We support the regulatory goals of providing more information to the consumer. Our opposition is to the way the information will be presented under the proposed rules," said the paper, a copy of which was

Reading the labels at a Super-Sol grocery.

Ofer Vaknin

obtained by TheMarker.

The Finance Ministry also plans to put up obstacles to implementation of the regulations, arguing that they contradict government policy of reducing business regulation and will impede imports.

The draft calls for the placement, starting in January 2018, of red labels on foods with more than 800 milligrams of sodium, 22.5 grams of sugar or 6 grams of saturated fat per 100 grams of product. The rules, which are set to gradually increase in severity, are part of Health Minister Yaakov Litzman's campaign against

unhealthy eating.

The campaign to water down the rules elicited an angry response from the Health Ministry.

"Even the economy and finance ministries, who are responsible for promoting economic growth, productivity and employment, should be concerned about the fact that we are raising a generation of very overweight people, who will be less productive and will struggle to serve in the army or join the labor market," Health Ministry Director General Moshe Bar Siman Tov told TheMarker.

He said the labeling requirements would raise

retail food prices by a negligible amount only.

While importers have vociferously opposed the labeling system, which is based on one adopted by Chile, Israeli food manufacturers have come out in support.

Mirroring the stand of importers, the Economy Ministry's main objection is that the proposal has no counterpart in the developed world and will effectively block many imports. It "entails major costs that would in the case of small products reach 25% of its total cost and affect the price to the consumer," the ministry said in its position paper.

The paper said that foreign manufacturers were not in a position to adjust ingredients as easily as domestic makers in order to avoid the red label, and that the effect would be to make imports less competitive. It also said that the January 2018 start date was too soon.

Food industry executives who asked not to be identified said the dispute was likely to significantly delay the introduction of the new labeling rules.

"When the matter comes up for a vote, the Health Ministry will encounter opposition in the coalition. We can assume that Litzman and Finance Minister Moshe Kahlon won't want to ruin a perfectly good relationship over this because they have other joint interests," said one food industry executive. "They'll make all kinds of compromises, like delaying implementation and giving manufacturers and importers more time to prepare."

The manufacturers effectively accept the importers' contention that prices for them will rise. "The manufacturers would prefer that the importers are stuck in a situation where they have to raise prices because of the label requirement, which will let manufacturers sell their products at lower prices than importers, or to raise their prices," said one.

יבואני המזון נגד סימון האריזות: מאיימים בהעלאת מחירים

היבואנים טוענים כי דרישת סימון בחזית האריזה תחייב אותם להדביק מדבקה לפני השיווק, מה שייצר עלויות תפעוליות גבוהות בהרבה, יפגע בצורה משמעותית בנראות המוצר ויקשה על היבואן להתחרות מול מוצרים שבהם תווית האריזה תוכננה מראש

נורית קדוש 01.06.17 18:12

יבואני המזון נאבקים בכוונת משרד הבריאות לחייב סימון שלילי על אריזות המוצרים. לקראת דיון שיערך בשבוע הבא בוועדת הבריאות, העבודה והרווחה במסקנות ועדת האסדרה ותוכנית משרד הבריאות לסימון מוצרי מזון בריאים ולא בריאים, טוען איגוד לשכות המסחר המייצג את היבואנים, כי נציגי האיגוד לא זומנו להיות חברי ועדה, לא מונו כחבריה והוזמנו לישיבה אחת בלבד להציג את עמדתם.

קראו עוד בכלכליסט:

- [בעקבות הרפורמה לסימון מוצרים: תנובה תשיק שוקו מופחת סוכר](#)
- [התירוץ החדש של יבואני המזון להעלאת מחירים](#)
- [תקנות סימון המוצרים הוגשו לעיון הציבור: חובה לסמן סוכרים](#)

בנייר עמדה שהכין האיגוד לקראת הדיון והגיע לידי "כלכליסט", נטען כי מהמלצות הוועדה עולה כי היא לא שיקפה את כלל השיקולים הכרוכים בקביעת מדיניות בתחום המזון ומסקנותיה עלולות להוביל לעליית מחירי המזון. "כלל לא ברור אם סימון בחזית האריזה הוא הדרך הנכונה להשיג מטרה זו ושסימון שאינו מחויב להיות בחזית לא יוכל להשיג תוצאה דומה". עוד נטען כי טיוטת התקנות שפורסמו אינן מידתיות ויוצרות אפליה פסולה בין יצרני המזון המקומיים לבין יבואני המזון בישראל, שכן מרבית יצרני המזון הגדולים בעולם לא יתאימו את המוצרים שלהם לפי הרגולציה המקומית במדינה קטנה כמו ישראל. היבואנים מאיימים למעשה בהעלאת מחירים ומכריזים כי "בראיה מאקרו-כלכלית הנוסח המוצע, יפגע גם בציבור בכללותו, שכן יישומן יוביל לפגיעה ברמת התחרותיות במשק ולעלייה ביוקר המחיה בישראל, הפוגע בעיקר בשכבות החלשות באוכלוסייה".

הנחיות מפורטות לשילוב סמלים על פני קדמת האריזה

(הרקע האפור מייצג את רקע האריזה ואינו חלק מהסמל)

צבעוניות

אפשרי להדפיס בפנטון או בפחצס בהתאם לערכים שנקבעו
אין לשנות את הצבעוניות שנקבעה לכל סמל

לסמל הירוק

פנטון 368
פחצס 65c, 0m, 100y, 0k

לסמלים אדומים

פנטון 485
פחצס 0c, 95m, 100y, 0k

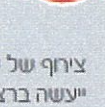
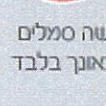

יש לשלב את הסמלים במדויק
על פי ההנחיות.

אין לשנות את הגדלים שנקבעו
ואת צורת הסמלים (אין לפרק
את הסמל ולהשתמש בחלקים
ממנו ואין לשנות או לעוות את
הסמל או חלקיו - צבע, כיתוב,
פרופורציה, גודל וכד').

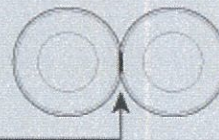
שילוב הסמלים על קדמת האריזה

שילוב הסמלים יהיה על פני קדמת האריזה בלבד.

ציורף של שניים או שלושה סמלים
ייעשה ברצף מאוזן או מאונך בלבד

הסמלים יהיו צמודים בניהם באופן
שבו תהיה חפיפה בין קווי המתאר
הלבנים החיצוניים, על פי הדוגמה

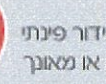

אין לשנות את הסמלים או את השילוב ביניהם!

דוגמאות והנחיות לשינויים שאין לעשות בסמלים

אין לשלב סמלים עם מרחחים ביניהם

אין לשלב סמלים בסידור פינתי
אלא רק ברצף מאוזן או מאונך

אין לעוות את צורת העיגול של הסמל

אין לשנות גוון צבע או להשתמש בחלקים של
הסמל אלא רק בסמל בשלמותו, ללא שינוי

גודל הסמלים יותאם לשטח פני
קדמת האריזה, על פי הפירוט:

15 מ"מ קוטר

לשטח פני קדמת האריזה
קטן מ-30 סמ"ר

18 מ"מ קוטר

לשטח פני קדמת האריזה
בגודל 30-60 סמ"ר

20 מ"מ קוטר

לשטח פני קדמת האריזה
בגודל 60-100 סמ"ר

25 מ"מ קוטר

לשטח פני קדמת האריזה
בגודל 100-200 סמ"ר

30 מ"מ קוטר

לשטח פני קדמת האריזה
בגודל 200-300 סמ"ר

35 מ"מ קוטר

לשטח פני קדמת האריזה
בגודל 300 סמ"ר ומעלה

עיקר הביקורת של היבואנים ביחס לעבודת הוועדה ולמסקנותיה נוגע לכך שטיוטת התקנות מבוססת על מודל ייחודי, אשר אינו עולה בקנה אחד עם הנהוג בגושי הסחר המרכזיים ואשר מבוסס, וגם זאת באופן חלקי, על מודל שהוטמע לפני פחות משנה בצ'ילה, שאינה חלק מגוש סחר מרכזי עם ישראל. כך לדוגמא, באירופה, סימון בחזית האריזה הוא וולנטרי בלבד, באנגליה לאחר תקופה של בחינה, הוחלט לפני כחצי שנה להשאיר את סימון הרמזור בחזית האריזה כדרישה שאינה מחייבת ובארה"ב, הנושא נבחן בסקר מקיף והוחלט להשאיר את כל

המידע התזונתי במקום אחד, בגב האריזה.